

ABSTRAKT

Cílem této práce je provést pragmatickou analýzu komunikačních funkcí oslovení, žádosti, omluvy, návrhu a rozloučení v písemné korespondenci. U jednotlivých funkcí se soustředíme především na vyjádření zdvořilosti. U cizojazyčných studentů češtiny na začátečnické úrovni je provedena analýza dotazníku vyplňovaného před lekcí a písemné práce psané po lekci a následně stejné písemné práce u rodilých mluvčích. Cílem je pomocí analýzy vyjadřování daných jazykových funkcí nalézt vhodný způsob jejich výuky v rámci češtiny pro cizince.

Dotazník vyplněný před lekcí byl srovnán s písemnou prací psanou po lekci. Pomocí tohoto srovnání bylo stanoveno, do jaké míry se u studentů češtiny jako cizího jazyka zlepšila pragmatická kompetence v písemné korespondenci. Stejná písemná práce byla zadána rodilým mluvčím a na základě srovnání jejich výsledků s výsledky nerodilých mluvčích jsou hodnoceny jazykové prostředky použité pro výuku.

Pomocí výzkumu jsme zjistili, že rozdíly ve výsledcích před lekcí a po ní jsou výrazné, nepoučení studenti se často v dotazníku neúmyslně vyjadřovali méně zdvořile, než je v českém jazyce zvykem, někdy až nezdvořile, a v písemné práci byly tyto nedostatky zpravidla eliminovány. Zlepšení v pragmatické kompetenci bylo dosaženo zejména osvojením konvencionalizovaných frází.

Přínosem této práce je zejména konkrétní soupis jazykových prostředků vyjadřujících dané komunikační funkce. Na základě podrobné analýzy konkrétních jazykových prvků v této práci je možné založit nácvik psaní e-mailu na lekcích češtiny pro začátečníky.